

PM	Dokumentdatum 2025-02-13	
Uppdragsansvarig/Handläggare Annika Granath	Uppdragsnummer 217179	

UNDERSÖKNING

BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

DETALJPLAN BÖNNERNVIKEN, FINSPÅNGS KOMMUN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	BAKGRUND OCH SYFTE.....	2
2	UNDERSÖKNING.....	3
2.1	PLANFÖRSLAGETS UTMÄRKANDE EGENSKAPER.....	4
2.2	PLANOMRÅDETS LOKALISERING.....	5
2.3	DE MÖJLIGA MILJÖEFFEKTERNAS TYP OCH UTMÄRKANDE EGENSKAPER	7
2.3.1	BULLER	7
2.3.2	RISKER FÖR MÄNNISKORS HÄLSA TILL FÖLJD AV OLYCKOR.....	7
2.3.3	MILJÖFÖRORENINGAR	8
2.3.4	ÖVERSVÄMNING OCH EROSION	9
2.3.5	FÖRÄNDRING AV VÄRDEFULLA KULTURMILJÖER.....	9
2.3.6	FÖRLUST AV NATURMILJÖER.....	9
2.3.7	NATURRESURSER	10
3	BEDÖMNING	10
4	KÄLLOR.....	11
	BILAGA 1 - LAGSTIFTNING.....	12

1 BAKGRUND OCH SYFTE

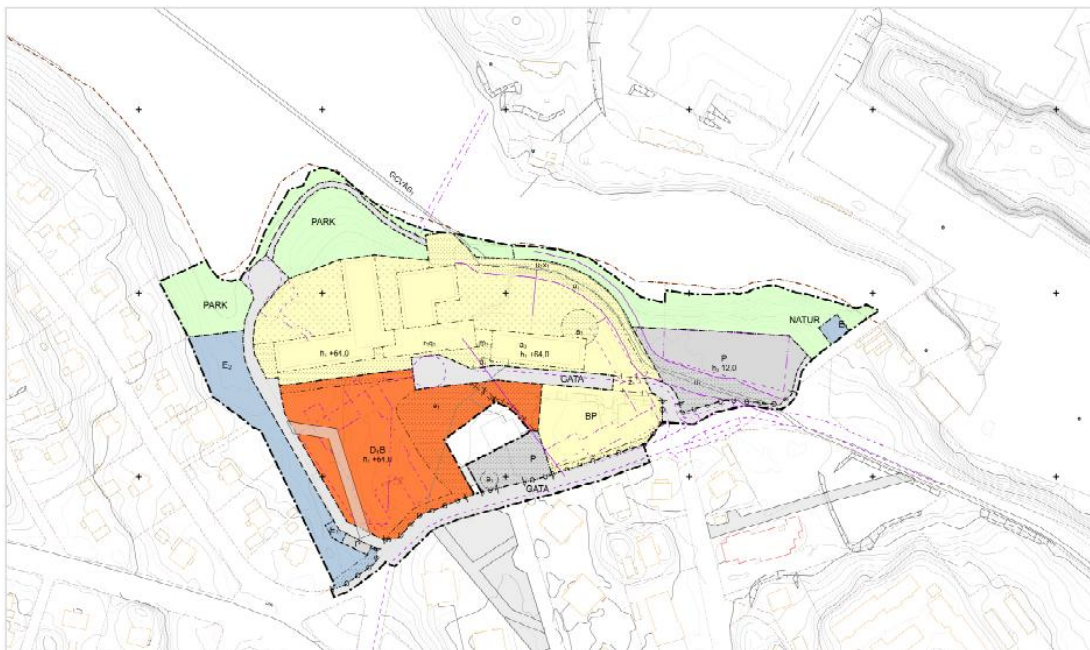
Finspångs kommun tar fram en detaljplan för fastigheten Lasarettet m.fl. i syfte att pröva om området är lämpligt för bostadsbebyggelse och nytt äldreboendet (SÄBO), samt att säkerställa kultur- och rekreationsvärden.

Planområdet är ca 41 000 m² och ägs i sin helhet av Finspångs kommun. Planerad bostadsbebyggelse omfattar ca 230 bostäder och SÄBO ca 90-120 platser. Området hyser Finspångs gamla lasarett som ersattes av ett nybyggt vårdcentrum 2020. Större delen av den befintliga bebyggelsen och sjukhusparken bibehålls. Strandpromenad och parkstråk längs med stranden tillgängliggörs för allmänheten. Planområdet framgår av figur 1 och 2.

Detta PM utgör underlag för kommunens beslut om betydande miljöpåverkan enligt miljöbalken.

Figur 1. Översiktskarta. Källa: Finspångs kommun.

Figur 2. Planförslag, version 2024-06-07. Källa: Finspångs kommun.

2 UNDERSÖKNING

En undersökning om betydande miljöpåverkan görs enligt kriterier i miljöbalken och miljöbedömningsförordningen, se bilaga 1. Kriterierna skiljer sig något åt beroende på om det avser en strategisk miljöbedömning (planer och program) eller en specifik miljöbedömning (verksamheter och åtgärder). För planer som möjliggör för ett antal särskilt angivna projekt i plan – och bygglagen ska också kriterierna för undersökning av betydande miljöpåverkan av en verksamhet eller åtgärd användas. Ett sådant projekt är det som kallas *ett annat stadsbyggnadsprojekt*.

Vad som är *ett annat stadsbyggnadsprojekt* har prövats vid ett par tillfällen i högre instanser som kommit med vägledande domar. Dessa anger att *ett annat stadsbyggnadsprojekt* kan avse planering för ändrad bebyggelse eller annan anläggning inom ett område med sammanhållen bebyggelse samt bebyggelse eller anläggning i utkanten av ett sådant område, som medför att detta expanderar.

Vidare framkommer av domarna att begreppet ska ges en bred tolkning utifrån MKB-direktivet och kan vara byggprojekt som bostadsbebyggelse, sjukhus, universitet, idrottsarenor, biografteater, konserthallar och kulturcentrum, dvs. byggprojekt med liknande påverkan på miljön.

Med vägledning av dessa domar bedöms detaljplanen möjliggöra för *ett annat stadsbyggnadsprojekt* enligt 4 kap 2§ PBL. Detta innebär att kriterier för undersökningen enligt 10-13 §§ miljöbedömningsförordningen ska användas. I det följande redovisas planförslagets karaktäristiska egenskaper utifrån nämnda kriterier.

2.1 STADSBYGGNADSPROJEKTETS UTMÄRKANDE EGENSKAPER

Enligt 11 § miljöbedömningsförordningen ska, i fråga om verksamhetens eller åtgärdens utmärkande egenskaper enligt 10 § 1, särskild hänsyn tas till:

1. verksamhetens omfattning och utformning,
2. hur verksamheten eller åtgärden bidrar till kumulativa miljöeffekter tillsammans med andra verksamheter som bedrivs, som har fått ett tillstånd eller som har anmälts och får påbörjas,
3. verksamhetens eller åtgärdens användning av mark, jord, vatten, biologisk mångfald, andra naturtillgångar och fysisk miljö i övrigt,
4. det avfall och andra förväntade restprodukter som verksamheten eller åtgärden ger upphov till,
5. föroreningar och störningar från verksamheten eller åtgärden,
6. sannolikheten för allvarliga olyckor som är relevanta för den aktuella verksamheten eller åtgärden, och
7. risker för människors hälsa.

Planområdet omfattar en plats med befintlig bebyggelse och viss infrastruktur. Planen möjliggör för en utbyggnad med bostäder och ett äldreboende. Bostäderna tillskapas dels genom ombyggnad av det tidigare lasarettet och genom nybyggnation. Förändringen medför att en inflyttning av människor kommer att ske till området och att dessa kommer att ha sin stadigvarande vistelse i området. Stora delar av den fysiska miljön kommer att bevaras, men en viss del av den tidigare sjukhusparken tas i anspråk för nybyggnation.

Planen medför utökad bebyggelse i ett område med mark som historiskt är påverkad av föroreningar genom utfyllnadsmassor och utsläpp från tidigare verksamhet på platsen. Genomförandet innebär uppkomst av avfall i form av förorenade massor och miljöfarligt material från befintliga byggnader enligt genomförda markmiljöundersökningar och miljöinventeringar av föroreningar och material.

Planen ligger sydväst om ett större industriområde där den dominerande verksamheten är ett metallverk. Företaget Jernbro Industrial Services AB bedriver en storskalig gasolhantering som omfattas av Sevesolagstiftningen på grund av risken för allvarliga konsekvenser vid en olycka. Verksamheten ger även upphov till buller.

Planförslaget medför att området tillförs en ökad känslighet genom de boende som kommer att tillkomma.

Tillkomsten av bostäder på det redan bebyggda området medför en utbyggnad i anslutning till tätorten utan stora nya anspråk på naturmark och med närhet till kommunikationer och service.

Sammanfattningsvis är planens utmärkande egenskaper förhållandet att utvecklingen av området tillför området en högre känslighet för den pågående och historiska påverkan från industrier i omgivningen.

2.2 STADSBYGGNADSPROJEKTETS LOKALISERING

Enligt 12 § miljöbedömningsförordningen ska, i fråga om verksamhetens eller åtgärdens lokalisering enligt 10 § 2, särskild hänsyn tas till

1. pågående eller tillåten markanvändning,
2. de naturresurser som finns i det område som kan antas bli påverkat och deras relativa förekomst, tillgänglighet, kvalitet och förnyelseförmåga i området, och
3. naturresursernas, naturmiljöns och kulturmiljöns tålighet i det område som kan antas bli påverkat, med särskild uppmärksamhet på påverkan som avser
 - a) ett stort opåverkat område,
 - b) en våtmark, ett strandområde eller en älvmyrning,
 - c) ett kustområde eller en marin miljö,
 - d) ett bergs- eller skogsområde,
 - e) ett betydelsefullt kulturlandskap,
 - f) ett tätbefolkat område,
 - g) en nationalpark, ett naturreservat, ett kulturresevat eller ett annat område som är skyddat enligt 7 kap. miljöbalken,
 - h) ett område eller en byggnad som skyddas enligt 2-4 kap. kulturmiljölagen (1988:950), förordningen (2013:558) om statliga byggnadsminnen m.m. eller plan- och bygglagen (2010:900),
 - i) ett sådant område som är upptaget på världsarvslistan i enlighet med Unescos konvention av den 16 november 1972 om skydd för världens kultur- och naturarv, eller
 - j) ett område där miljökvalitetsnormer inte följs eller riskerar att inte kunna följas.

Planområdet omfattas idag av flera detaljplaner (tidigare stadsplaner) fastställda mellan 1946 – 1997. Planerna medger användning för lasarettsområde, park, plantering, natur och parkering. Bebyggelsen inom planområdet består av det gamla lasarettet med byggnader från 1920-talet till 1960-talet med tillhörande parkanläggning.

En antikvarisk utredning har genomförts som bedömer att Läkarvillan och sjukhusbyggnaden från 1920-talet bedöms utgöra särskilt värdefulla byggnader ur kulturmiljösynpunkt (Figur 3). Byggnadernas kulturvärden ligger främst i deras förmåga att tillsammans avspegla lasarettsvårdens och Finspångs utveckling under 1900-talet.

Lasarettet utgör en viktig del av Finspångs totala kulturmiljö. Delar av området innehåller höga kulturvärden och lasarettet har hög kulturhistorisk relevans ur ett lokalt perspektiv. Genom sjukhusbebyggelsen kan man i viss mån förstå ortens expansion och utveckling. Slutsatsen i den antikvariska utredningen är att miljön och den samlade bebyggelsen inom utredningsområdet bedöms utgöra ett särskilt värdefullt bebyggelseområde som avses i 8 kap. 13 § plan- och bygglagen.

Figur 3. Utdrag ur antikvarisk utredning över det fd lasaretsområdet. Källa: Fredriksson arkitektkontor, 2021

I den före detta sjukhusparken finns ett antal särskilt skyddsvärda träd enligt en naturvärdesbedömning genomförd under 2020 (Figur 4). Karaktäristiskt för området är de ett antal grova bokträd. Fyra av de särskilt skyddsvärda träden kommer att behöva tas ner för att ge plats åt byggnationen av SÄBO. Huruvida träden hyser någon värdefull flora eller fauna är inte utrett.

Figur 4. Röda cirklar visar särskilt skyddsvärda träd. Gröna cirklar visar övrigt skyddsvärda träd. Träd 2, 3, 17 och 19 behöver avverkas. Källa: Finspångs kommun, 2020.

Planområdet ligger strandnära intill sjön Bönneren och strandskyddet behöver omprövas inom en större del av planområdet. Inom detta område finns redan bebyggelse och närmast stranden behålls naturmarken. Någon försämrad allemansrättslig tillgänglighet uppstår inte.

Planen ligger inom avrinningsområde till Bönneren som i sin tur avrinner till Skutbosjön (del av Dovern), via Finspångsåån. Sjön Bönneren bedöms ha måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. Skutbosjön har otillfredsställande ekologisk status och uppnår ej god kemisk status.

I Bönnern utgör övergödning genom diffusa utsläpp från jordbruksmark, enskilda avlopp och urban markanvändning påverkan på plankton och bottenfauna. Via förorenade områden överskrids riktvärden för koppar. I Skutbosjön är påverkan främst kopplat till miljögifter och organiskt material via både diffusa utsläpp från urban markanvändning och från punktkällor inom förorenade områden. Riktvärden för koppar överskrids.

Sammanfattningsvis bedöms platsen som planområdet innefattar vara relativt tålig för bebyggelse i den omfattning planen anger, då marken sedan länge är ianspråktagen. Anpassningar av planen har genomförts i förhållande till identifierade natur- och kulturmiljövärden baserat på genomförda utredningar. Mer känsliga är vattenförekomsterna med hög föroreningsbelastning som kan påverkas genom områdets dagvattenavrinning och spridning av föroreningar i samband med åtgärder i området.

2.3 DE MÖJLIGA MILJÖEFFEKTERNAS TYP OCH UTMÄRKANDE EGENSKAPER

Enligt 13 § miljöbedömningsförordningen ska, i fråga om de möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper enligt 10 § 3, särskild hänsyn tas till:

1. effekternas storlek, utbredning, karaktär, intensitet och komplexitet,
2. sannolikheten för att effekterna uppkommer, hur de uppkommer, vilken varaktighet eller frekvens de har och hur reversibla de är,
3. hur gränsöverskridande effekterna är,
4. effekternas kumulativa verkan tillsammans med effekterna av andra verksamheter som bedrivs, som har fått ett tillstånd eller som har anmälts och får påbörjas, och
5. möjligheten att begränsa effekterna på ett effektivt sätt.

2.3.1 Buller

Utformningsförslaget beräknas uppfylla trafikbullerförordningens (SFS 2015:216) riktvärden. För samtliga bostäder finns ytor där riktvärdena 50 dB(A) ekvivalent och 70 dB(A) maximal ljudnivå underskrids, där kan uteplats/balkong anordnas så att egen och/eller gemensam uteplats klarar riktvärdena.

Industribuller från industriområdet norr och nordöst om planområdet utgör en utmaning inom. Trots en anpassning av utformningsförslaget för att möta bullerproblematiken klaras inte Boverkets riktvärden för verksamhetsbuller fullt ut. I några enstaka beräkningspunkter överskrids riktvärde dagtid med 1 dB. Detta mindre överskridande kan behöva accepteras. Risk för störning skulle kunna begränsas med hjälp av en fasadnära åtgärd såsom inglasade balkonger i fasader mot bullerskyddad innergård där överskridandet sker.

Möjligheten att bygga dubbelsidiga lägenheter i syfte att uppnå en tyst sida, kommer att undersökas på det befintliga byggnadsbeståndet. Lasaretsbyggnaden med kulturvärden (1920-talet) har både invändiga & utvändiga skyddade kulturvärden som kanske gör att en sådan lösning kan bli svår att genomföra.

2.3.2 Risker för människors hälsa till följd av olyckor

En riskutredning för att undersöka personrisker inom planområdet kopplat till hanteringen av gasol på det närbelägna industriområdet och transporter av farligt gods på väg 51 är genomförd (Afy, 2020).

Den kvalitativa riskanalysen av farligt gods på väg 51 visar att det främst är utsläpp av brandfarlig gas från gasoltransporter som bidrar till risknivåerna inom området. Enligt tidigare riskutredningen för väg 51 är individrisknivån inom ALARP-området på uppemot 100 meter. Detta torde dock vara väsentligt lägre för aktuellt planområde av två anledningar:

- Kartläggning visar att gasoltransporter till Jernbros verksamhet med största sannolikhet inte passerar aktuell delsträcka på väg 51 förbi planområdet.
- När Trafikverkets projekt Förbifart Finspång står klart kommer en stor del av farligt gods-transporterna försvinna från väg 51, vilket reducerar planområdets risknivå avseende farligt gods-transporter avsevärt.

Kvantitativa individriskberäkningar avseende gasolhanteringen på Jernbro visar att planområdet ligger helt inom acceptabel individrisk tack vare det stora avståndet till gasolstationens cisterner och lossningsplats.

Samhällsriskberäkningarna för tredje person avseende gasolhanteringen på Jernbro visar att planområdets bebyggelse har ett mycket litet bidrag till att höja samhällsrisknivån kring Jernbro. Samhällsrisknivån har bedömts acceptabel för en bebyggelse av uppemot 500 lägenheter inom planområdet.

En etablering inom planområdet har väsentligt lägre samhällsrisknivå än bostadsområdena öster respektive väster om Jernbro.

Även om risknivåerna har bedömts acceptabla avseende både gasolhanteringen på Jernbro och transporter av farligt gods på väg 51 rekommenderas ändå följande kostnadseffektiva säkerhetshöjande åtgärder införas:

- Nya flerbostadshus uppförs inte närmare än 75 meter ifrån väg 51.
- Utrymning ska kunna ske i riktning bort från industriområdet. Alltså bör minst en utrymningsväg och/eller entré till bostadshuset riktas åt väst, sydväst eller syd.

Om rekommenderad markanvändning och förslag till planbestämmelser tas i beaktande i detaljplanen bedöms föreslagen exploatering vara lämplig och acceptabel ur ett personriskperspektiv.

2.3.3 Miljöföroreningar

I de före detta lasaretsbyggnaderna förekommer flertalet olika typer av föroreningar som utgör farligt avfall vid rivning och som kräver särskild hantering, sanering (Ramböll 2022 a). Exempel är asbest, PCB, klorparaffiner och olja. Hantering av rivningsmaterial med aktuellt innehåll regleras i plan- och bygglagen samt i arbetsmiljöverkets föreskrifter.

Markmiljöundersökningar (Ramböll 2022b) visar att de representativa halterna för markmiljö och spridningsrisker (medelhalterna) för analyserade jordprov för området överskrider riktvärdet för känslig markanvändning (KM) med avseende på barium, kadmium, koppar, kvicksilver och bly för jord.

De representativa halterna för skydd av hälsa (UCLM95) för analyserade jordprov för området överskrider riktvärdet för mindre känslig markanvändning (MKM) med avseende på barium, kvicksilver, bensen, PAH M och PAH-H, samt riktvärdet för KM med avseende på arsenik, kadmium, koppar, bly, zink och aromater >C16-C35.

Området påvisar förhöjda halter av metaller, överstigande gällande riktvärden för känslig markanvändning. Då berggrunden bedöms efter föreliggande undersökning vara på ett större djup än tidigare bedömt, finns det en risk att det förekommer grundvatten på djupare nivåer. Detta har inte undersökts. I jord uppmättes halter av olika metaller i halter överstigande KM och MKM i flera provpunkter över området, vilket tyder på en utbredd föroreningsituation som inte är avgränsad inom ramen för föreliggande undersökning, varken i horisontellt eller vertikalt led.

Analysresultaten för sediment i sjön Bönneren påvisade höga halter (klass 4 av 5) på flertalet metaller på olika djup. Även analysresultaten för ytvatten påvisade halter över god status. Det förekommer generellt högre analyserade metallhalter närmare Lasarettområdet än längre nordväst, vilket indikerar att metallföroreningen härstammar från området vid Lasarettområdet då strömningsriktningen är åt sydost. Koppar förekommer dock även i höga halter uppströms Lasarettområdet, vilket kan vara naturlig bakgrundshalt alternativt att föroreningen kommer från en annan källa. Om metallhalterna i sediment och ytvatten härrör från före detta Lasarettområdet kommer en sanering av området medföra en positiv inverkan på spridningen av förorening från området i samband med att förorenade massor avlägsnas.

Slaggets egenskaper har inte helt utretts, vilket medför att det finns en kunskapslucka kring i vilken omfattning som de förhöjda metallhalterna i jord, sediment och ytvatten påverkats av slagget.

2.3.4 Översvämning och erosion

En dagvattenutredning har genomförts med analys av skyfallshantering. Åtgärder för att hantera skyfall som motsvarar ett klimatanpassat regn med 100 års återkomsttid är föreslagna och bedöms kunna genomföras inom ramen för planen.

Nordöstra delen av området har branta partier i slänter mot sjön Bönneren. Jorden på denna yta kan vara erosionsbenägen och stabiliteten riskeras därför att förvärras med tiden. Åtgärder i form av att flacka ut branten samt erosionskydd blir nödvändiga för att säkra stabiliteten över tid.

2.3.5 Förändring av värdefulla kulturmiljöer

Planen medför förändringar i en bebyggelsemiljö med erkänt höga kulturvärden. Särskilt värdefull bebyggelse bevaras och ombyggnad av utpekade miljöer sker med varsamhet. Ny bebyggelse anpassas till det historiska sammanhanget. Möjligheten till fortsatt användning av de värdefulla byggnaderna bidrar samtidigt till bevarandet.

2.3.6 Förlust av naturmiljöer

Det är idag okänt om de särskilt skyddsvärda träd som berörs i sjukhusparken också hyser arter som är hotade och/ eller skyddade. Det är en mindre del av de skyddsvärda träden som berörs och det finns åtgärder att vidta för att bibehålla miljöerna i närområdet, t.ex. genom att tillåta en viss förekomst av död ved inom parken. Det uppstår dock ett brott i den gröna strukturen i planområdets östra del som skulle kunna ha betydelse för spridningsförmågan. Bedömning av effekter och utformning av skyddsåtgärder skulle bli mer träffsäker om en undersökning av växt- och djurlivet på träden genomfördes.

2.3.7 Naturresurser

Planen nyttjar mark som redan är exploaterad i anslutning till tätorten. Detta bedöms utgöra en god hushållning med naturresurser då områden av nytta för alternativa användningsområden inte behöver tas i anspråk.

3 BEDÖMNING

Med hänsyn till kriterierna för betydande miljöpåverkan enligt 10-13 §§ miljöbedömningsförordningen bedöms planförslaget kunna medföra betydande miljöpåverkan.

Avgörande för bedömningen är att en av stadsbyggnadsprojektets utmärkande egenskaper är att området tillförs en högre grad av känslighet genom att människor kommer att bosätta sig där och därmed befinna sig där större delen av dygnet för rekreation och vila. Byggnationen av SÄBO tillför därutöver invånare med särskilt vårdbehov. Vad gäller projektets lokalisering och områdets känslighet är det främst närheten till vattenförekomster med måttlig respektive otillfredställande ekologisk status på grund av en hög föroreningsnivå som bidrar till bedömningen, i samverkan med möjliga effekters typ och utmärkande egenskaper.

För de möjliga effekternas typ och utmärkande egenskaper finns osäkerheter gällande omfattning och utbredning av markföroreningar som inte kunnat avgränsas fullt ut. Förekomsten av utfyllnader med okänd härkomst och identifierade föroreningar i sjösediment och grundvatten antyder en hög komplexitet i frågeställningarna om hur effekterna ska begränsas på ett effektivt sätt. Tillsammans med känsligheten hos berörda recipienter talar detta för att planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Omfattningen av bullerstörningar i området är klarlagd och anpassningar av byggnationen begränsar effekterna. Med hänsyn till förekommande kulturhistoriska värden i befintlig bebyggelse är dock möjligheterna att åtgärda bullerstörningen för all bostadsbebyggelse inte helt klarlagd. Då planen medför en högre känslighet i området genom fler bostadsmiljöer bedöms osäkerheten avseende möjligheten att klara bullernivåerna medföra att en betydande miljöpåverkan ska antas.

En strategisk miljöbedömning av planens betydande miljöpåverkan kan bidra till ett underlag för avvägningar mellan olika miljöintressen och förankring av åtgärder för att lösa kvarstående miljöpåverkan.

4 KÄLLOR

Efterklang, 2024a: Bullerutredning rapport. Bönnernviken Ny bebyggelse.

Efterklang, 2024b: Bullerkartor, Nytt planförslag. *Arbetsmaterial*.

Finspångs kommun, 2020: Initial naturvärdesbedömning Lasarettområdet.

Finspångs kommun, 2024: Planbeskrivning, arbetsmaterial.

Finspångs kommun 2024: Plankarta, arbetsmaterial.

Fredriksson arkitektkontor AB, 2021: Lasarettet 1 och 2, Finspång. Antikvarisk utredning inför detaljplan.

Mark- och miljööverdomstolen, Mål nr P 9810-21

Mark- och miljööverdomstolen, Mål nr P 11751-22

Ramböll, 2022a: Översiktlig miljöinventering. Finspångs lasarett. Slutversion.

Ramböll, 2022b: Kompletterande miljöundersökning Lasarettet 1 och Bönnern, Finspångs kommun.

BILAGA 1 - LAGSTIFTNING

PLAN – OCH BYGGLAGEN

34 § Om en betydande miljöpåverkan kan antas enligt det beslut som avses i 5 kap. 11 a § tredje stycket eller föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 6 kap. 4 § miljöbalken, ska redovisningen enligt 33 § första stycket 4 i fråga om miljökonsekvenserna ha det innehåll som följer av 6 kap. 11, 12 och 16 §§ miljöbalken.

Redovisningen ska också uppfylla kraven i 6 kap. 35 § 1-7, 36, 37 och 43 §§ miljöbalken och föreskrifter som har meddelats i anslutning till dessa bestämmelser, om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk för att anlägga

1. ett industriområde,
2. ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat stadsbyggnadsprojekt,
3. en skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar,
4. en hamn för fritidsbåtar,
5. ett hotellkomplex eller en fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse,
6. en campingplats,
7. en nöjespark,
8. en djurpark,
9. en spårväg, eller
10. en tunnelbana.

Lag (2021:785).

5 kap 11 a § Inom ramen för ett samråd enligt 11 § om ett program enligt 10 § eller ett planförslag ska kommunen undersöka om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Undersökningen ska ske på det sätt som anges i 6 kap. 6 § miljöbalken och föreskrifter som regeringen har meddelat i anslutning till den bestämmelsen.

PLAN OCH BYGGFÖRORDNINGEN

5 § När kommunen tar fram en detaljplan som medger att planområdet får tas i anspråk på ett sådant sätt som avses i 4 kap. 34 § andra stycket plan- och bygglagen (2010:900), ska kommunen vid sin bedömning av om planen medför en betydande miljöpåverkan ta hänsyn till det som anges i 10 § 1-3 och 11-13 §§ miljöbedömningsförordningen (2017:966).

MILJÖBALKEN

6 kap 6§ MB Undersökningen ska innebära att myndigheten eller kommunen

1. identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, och
2. samråder i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras.

MILJÖBEDÖMNINGSFÖRORDNINGEN

5 § Vid en undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken ska identifieringen av omständigheter som i det enskilda fallet talar för eller emot en betydande miljöpåverkan utgå ifrån

1. i vilken utsträckning planen, programmet eller ändringen
 - a) anger förutsättningar för verksamheter eller åtgärder när det gäller lokalisering, typ av verksamhet, storlek eller driftsförhållanden eller genom att fördela resurser,
 - b) har betydelse för de miljöeffekter som genomförandet av andra planer eller program medför,
 - c) har betydelse för att främja en hållbar utveckling eller för integreringen av miljöaspekter i övrigt, eller
 - d) har betydelse för möjligheterna att följa miljölagstiftningen,
2. miljöproblem som är relevanta för planen, programmet eller ändringen,
3. de sannolika miljöeffekternas och det påverkade områdets utmärkande egenskaper,
4. i vilken utsträckning det går att avhjälpa de sannolika miljöeffekterna,
5. miljöeffekternas gränsöverskridande egenskaper,
6. miljöeffekternas omfattning,
7. riskerna för människors hälsa eller för miljön till följd av allvarliga olyckor eller andra omständigheter,
8. det påverkade områdets betydelse och sårbarhet på grund av intensiv markanvändning, överskridna miljö kvalitetsnormer, dess kulturvärden eller andra utmärkande egenskaper i naturen, och
9. påverkan på områden eller natur som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom Europeiska unionen eller internationellt.

10 § Vid undersökning eller beslut om huruvida en verksamhet eller en åtgärd kan antas medföra en betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. 23 eller 26 § eller 9 kap. 6 a § miljöbalken, ska hänsyn tas till

1. verksamhetens eller åtgärdens utmärkande egenskaper,
2. verksamhetens eller åtgärdens lokalisering, och
3. de möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper.

Förordning (2024:981).

11 § I fråga om verksamhetens eller åtgärdens utmärkande egenskaper enligt 10 § 1 ska särskild hänsyn tas till

1. verksamhetens eller åtgärdens omfattning och utformning,
2. hur verksamheten eller åtgärden bidrar till kumulativa miljöeffekter tillsammans med andra verksamheter som bedrivs, som har fått ett tillstånd eller som har anmälts och får påbörjas,
3. verksamhetens eller åtgärdens användning av mark, jord, vatten, biologisk mångfald, andra naturtillgångar och fysisk miljö i övrigt,
4. det avfall och andra förväntade restprodukter som verksamheten eller åtgärden ger upphov till,
5. föroreningar och störningar från verksamheten eller åtgärden,
6. sannolikheten för allvarliga olyckor som är relevanta för den aktuella verksamheten eller åtgärden, och
7. risker för människors hälsa.

12 § I fråga om verksamhetens eller åtgärdens lokalisering enligt 10 § 2 ska särskild hänsyn tas till

1. pågående eller tillåten markanvändning,
2. de naturresurser som finns i det område som kan antas bli påverkat och deras relativa förekomst, tillgänglighet, kvalitet och förnyelseförmåga i området, och
3. naturresursernas, naturmiljöns och kulturmiljöns tålighet i det område som kan antas bli påverkat, med särskild uppmärksamhet på påverkan som avser
 - a) ett stort påverkat område,

- b) en våtmark, ett strandområde eller en älvmyrning,
- c) ett kustområde eller en marin miljö,
- d) ett bergs- eller skogsområde,
- e) ett betydelsefullt kulturlandskap,
- f) ett tätbefolkat område,
- g) en nationalpark, ett naturreservat, ett kulturreseptat eller ett annat område som är skyddat enligt 7 kap. miljöbalken,
- h) ett område eller en byggnad som skyddas enligt 2-4 kap. kulturmiljölagen (1988:950), förordningen (2013:558) om statliga byggnadsminnen m.m. eller plan- och bygglagen (2010:900),
- i) ett sådant område som är upptaget på världsarvslistan i enlighet med Unescos konvention av den 16 november 1972 om skydd för världens kultur- och naturarv, eller
- j) ett område där miljö kvalitetsnormer inte följs eller riskerar att inte kunna följas.

13 § I fråga om de möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper enligt 10 § 3 ska särskild hänsyn tas till

1. effekternas storlek, utbredning, karaktär, intensitet och komplexitet,
2. sannolikheten för att effekterna uppkommer, hur de uppkommer, vilken varaktighet eller frekvens de har och hur reversibla de är,
3. hur gränsöverskridande effekterna är,
4. effekternas kumulativa verkan tillsammans med effekterna av andra verksamheter som bedrivs, som har fått ett tillstånd eller som har anmälts och får påbörjas, och
5. möjligheten att begränsa effekterna på ett effektivt sätt.